

Pla Europa

Dossier de premsa

Barcelona, 20 de novembre de 2018

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Exterior,
Relacions Institucionals i Transparència**

0. Índex de continguts

1. Què és el Pla Europa?	3
1.1. Objectius	4
1.2. Fases	5
2. Primera fase del Pla Europa: el Llibre Blanc de la Comissió Europea com a punt de partida	6
3. L'enfocament del Govern de Catalunya sobre els àmbits de reflexió de la Unió Europea	8
3.1. Unió Econòmica i Monetària i política	9
3.2. Dimensió social	11
3.3. Finances europees.....	11
3.4. Política Europea de Veïnatge	12
3.5. Agendes globals.....	13
4. Com contribueix Catalunya a Europa?	14
4.1. Unió Econòmica i Monetària i política	14
4.2. Dimensió social	16
4.3. Finances europees.....	18
4.4. Política Europea de Veïnatge	19
4.5. Agendes globals.....	23
5. Un cop presentat el Pla Europa, quin és el següent pas?	26

1. Què és el Pla Europa?

El Pla Europa és una iniciativa impulsada pel Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència que promou el debat al voltant de la Unió Europea (UE).

El projecte neix amb el doble objectiu d'afirmar la presència i la influència de Catalunya a Europa i apropar la ciutadania al projecte europeu.

L'eina del Pla Europa és la participació i mobilització ciutadana, les converses i el diàleg. El Govern de Catalunya considera vital ser part present i activa als grans debats europeus, així com refermar la posició de Catalunya com a soci competent, solvent i compromès amb la UE, de la mà d'una societat participativa de les actuacions i els posicionaments del Govern a Europa.

La iniciativa parteix d'una visió indiscutiblement europeista, oberta al món, i alhora propera. El Govern defensa una UE que posi els ciutadans al centre de les polítiques, promovent-ne els valors fundacionals amb l'objectiu d'assolir una Europa unida en la seva diversitat.

Algunes de les grans qüestions que motiven el Pla Europa:

- Què significa «Europa» al segle XXI?
- Cap a on hauria d'anar la Unió Europea?
- Què esperen Catalunya, la seva ciutadania i les seves institucions del procés d'integració europeu?
- Quines són les polítiques comunes que cal promoure?
- Què podem aportar des de Catalunya en aquest projecte?

1.1. Objectius

El Pla Europa es proposa assolir els següents objectius:

1. Afirmar la **presència i influència** de Catalunya a Europa
2. Fer que Catalunya sigui part **present i activa** en els grans debats europeus
3. Refermar la posició de Catalunya com a **soci competent, solvent i compromès** de la UE
4. **Apropar la ciutadania** al projecte europeu, fent-la partícip de les actuacions i el posicionament del Govern a Europa

1.2. Fases

El Pla Europa es desenvolupa en tres fases:

1. **Primera fase.** Elaboració del **Llibre Verd** en el qual es plasma la visió del Govern de Catalunya sobre els grans debats europeus
Data de presentació: 20 de novembre de 2018
2. **Segona fase.** Procés de **participació ciutadana** que involucrarà la ciutadania, les entitats i les institucions de manera transversal per tal que puguin incidir en el posicionament del Govern
3. **Tercera fase.** Elaboració del **Llibre Blanc** amb les visions del Govern i les aportacions recollides de la ciutadania, que servirà per guiar les futures actuacions de l'executiu català a Europa

2. Primera fase del Pla Europa: el Llibre Blanc de la Comissió Europea com a punt de partida

El Llibre Blanc publicat per la Comissió Europea l'1 de març del 2017 és el punt de partida del Pla Europa impulsat pel Govern de Catalunya. Aquest document exposa possibles vies per al futur d'Europa davant el gran nombre de reptes que afronta. Concretament planteja cinc escenaris cap a on la Unió podria evolucionar: continuar amb l'*statu quo* (escenari 1), canviar i reduir l'abast i les prioritats de la Unió Europea (escenaris 2 i 4), fer una Europa a múltiples velocitats (escenari 3) o seguir units amb el procés d'integració europea (escenari 5).

Aquest context és una oportunitat per reorientar la direcció del projecte europeu, tot i que al mateix temps genera incerteses sobre com avança o retrocedeix. El nou moment ha de servir perquè el conjunt de la ciutadania i les diverses institucions europees es pronunciïn sobre el camí a seguir. **Des de Catalunya volem contribuir activament i de manera plural a definir l'Europa present i futura.**

El Pla Europa sintetitza el conjunt de propostes del Govern de Catalunya sobre els principals temes a debat relacionats amb el futur immediat de la UE. Es tracta d'un llibre verd que anirà seguit d'un procés participatiu que arribarà a tot el territori català. Per tant, **el debat europeu s'apropa a la ciutadania catalana i s'enceta un procés participatiu que pretén fer possible l'Europa de tots.** El Pla conclourà amb el Llibre Blanc del Govern de Catalunya, que recollirà la visió de la societat civil catalana.

Els documents clau:

1. Llibre Blanc de la Comissió Europea
1 de març del 2017
2. Pla Europa: el Llibre Verd del Govern de Catalunya
20 de novembre de 2018
3. Llibre Blanc del Govern de Catalunya elaborat de forma participativa
Abans de les eleccions europees del 2019

3.L'enfocament del Govern de Catalunya sobre els àmbits de reflexió de la Unió Europea

D'acord amb la llarga tradició catalana proeuropea, l'enfocament del Govern de Catalunya recollit al Pla Europa està clarament dins l'òrbita dels escenaris que **aposten per més integració europea.**

El Llibre Blanc de la Comissió Europea va acompanyat d'uns documents de reflexió sobre cinc temes concrets. El Pla Europa s'estructura entorn d'aquests àmbits fixats pel Llibre Blanc de la Comissió, però **els adapta a la realitat social, política i econòmica catalana.**

Àmbits de reflexió del Llibre Blanc de la Comissió Europea	Adaptació dels àmbits de reflexió al Pla Europa
Unió Econòmica i Monetària	Unió Econòmica i Monetària i política
Dimensió social	Dimensió social
Finances europees	Finances europees
Seguretat i defensa	Política de veïnatge
Globalització	Agendes globals

En primer lloc, en l'àmbit de la **Unió Econòmica i Monetària** el Govern ha volgut afegir-hi **la dimensió política** amb l'objectiu d'afrontar la crisi de legitimitat que pateix actualment la UE. Per això, al Pla Europa aquest apartat es titula **Unió Econòmica i Monetària i política.**

En segon lloc, l'àmbit de **la seguretat i la defensa** formulat per la Comissió Europea s'adapta a **la política de veïnatge**, ja que es considera inadequat l'enfocament en seguretat per parlar de política exterior. Per això, és preferible centrar-ho en l'acció exterior i, en el cas de Catalunya, la que més ens afecta és la política de veïnatge. Tot això, sense oblidar els reptes en l'àmbit de seguretat sorgits del fenomen del terrorisme i els nous desafiaments geoestratègics.

En tercer lloc, també s'ha adaptat l'àmbit de reflexió de la **globalització**, el qual s'ha considerat més adequat tractar des de les **agendes globals** que afecten Catalunya de manera més directa: el canvi climàtic, l'Agenda Urbana i l'Agenda 2030.

Es mantenen els àmbits de reflexió de la **dimensió social** i les **finances europees** proposats per la Comissió Europea al Llibre Blanc.

Les propostes incorporades al Pla Europa s'han treballat des dels diversos **departaments de la Generalitat** i les **delegacions del Govern**, especialment des de la seu de **Brussel·les**.

A continuació, es descriu la visió del Govern de Catalunya sobre els cinc àmbits de reflexió previstos al Llibre Blanc de la Comissió Europea.

3.1. Unió Econòmica i Monetària i política

El Govern vol complementar la Unió Econòmica i Monetària, identificada com a àmbit de reflexió al Llibre Blanc de la Comissió Europea, amb la dimensió política. La UE es concep com una unió en la qual la part econòmica és indestruïble de la política. Per tant, no es pot parlar d'Unió Econòmica sense fer referència als reptes de legitimitat i democràcia.

- **La Unió Econòmica: el mercat únic**

El mercat únic ha contribuït al creixement econòmic de manera inqüestionable i ha facilitat el lliure comerç i la circulació de persones i capital. La política de cohesió ha estat fonamental per impulsar el creixement de les regions més desfavorides degut al mercat únic.

Prioritats:

- ✓ Sector de serveis
- ✓ Mercat únic digital

- **La Unió Monetària**

El Govern considera vital reorientar i completar la governança econòmica.

Prioritats:

- ✓ Crear mecanismes de contenció de crisi: completar la unió bancària, establir un fons monetari europeu i vetllar pels dèficits i els superàvits
- ✓ Augmentar l'autonomia financera de la UE: crear un pressupost específic pels països de la zona euro i/o un fons d'inversió anticíclic i dotar la UE d'instruments fiscals propis
- ✓ Millorar el control democràtic: instituir la figura del Comissari

- **La Unió política i democràtica**

La reorientació de la governança econòmica ha d'anar de la mà d'una revisió profunda de la governança política. La manca d'un lideratge polític clar per part de la Comissió Europea i el Consell Europeu en les dues darreres dècades ha estat un llast per progressar i refermar la UE. Urgeix un lideratge polític d'abast europeu capaç d'articular una visió a llarg termini i que a la vegada tingui la capacitat i els recursos per donar resposta als temes urgents. Ara més que mai són imprescindibles lideratges plurals que construeixin col·lectivament un nou relat europeu, centrat en els grans reptes i problemes a partir de la proximitat amb la ciutadania i sensible a les principals preocupacions que recorren el territori europeu.

Prioritats:

- ✓ Polititzar la UE: permetre al president construir un veritable Govern europeu, reformar el sistema electoral per a les eleccions europees i incrementar el rol polític del Parlament Europeu
- ✓ Refermar la Carta dels Drets Fonamentals
- ✓ Combatre els populismes
- ✓ Impulsar el debat sobre l'ampliació interna

3.2. Dimensió social

El Govern aposta per aprofundir en la dimensió social d'Europa i convergir a l'alça els estàndards socials i els drets dels ciutadans europeus, així com afrontar millor els reptes de futur. El pilar europeu ha de ser l'eina central per avançar cap a una Europa social i hauria d'anar més enllà d'una declaració de principis i bones intencions: s'hauria de poder implementar a través d'iniciatives legislatives i instruments financers.

Prioritats:

- ✓ Millorar les condicions laborals i impulsar l'ocupabilitat dels col·lectius més vulnerables
- ✓ Promoure la igualtat d'oportunitats de la dona en l'àmbit laboral
- ✓ Afavorir la conciliació del treball i la vida laboral
- ✓ Promoure una atenció sanitària de qualitat i accessible a tothom
- ✓ Millorar la protecció i la inclusió social
- ✓ Estimular el treball amb les entitats, els ens locals i els treballadors del tercer sector
- ✓ Treballar per promoure la mentoria social
- ✓ Promoure les competències digitals de l'alumnat
- ✓ Implementar la perspectiva de l'interculturalisme

3.3. Finances europees

Un dels temes que marca l'agenda europea és el debat sobre quin ha de ser el pressupost a llarg termini, és a dir, sobre el Marc Financer Pluriennal (MFP) per al període 2021-2027.

Des del mes de maig de 2018 ja es coneix la proposta del pressupost europeu elaborada per la Comissió Europea. Les negociacions i l'aprovació final del MFP corresponen al Consell, és a dir, als estats membres, un cop el Parlament Europeu hi hagi donat el vistiplau. Tant la Comissió Europea com el Parlament Europeu voldrien que les negociacions acabessin abans de les properes

eleccions europees, però des del Consell es considera complicada aquesta opció i les negociacions s'allargaran encara un any més com a mínim. Des de Catalunya demanem als estats membres que facin tot el possible per aconseguir un acord amb el Parlament Europeu, abans que aquest acabi el seu mandat el proper abril de 2019.

Prioritats:

- ✓ Assolir un pressupost ambiciós: la Comissió Europea proposa que la contribució al pressupost pluriennal per al període 2021-2027 sigui d'un 1,1% del PIB del conjunt de la UE. Catalunya proposa que sigui de l'1,3%
- ✓ Assolir més consideració del principi de subsidiarietat
- ✓ Apostar per uns fons europeus que funcionin pels ciutadans: mantenir la Política de Cohesió, modernitzar la Política Agrícola Comuna i participar activament al Fons Europeu Marítim i de la Pesca
- ✓ Utilitzar els fons per construir l'Europa social
- ✓ Dotar d'un pressupost adequat la política migratòria
- ✓ Augmentar la inversió en veïnatge

3.4. Política Europea de Veïnatge

Catalunya ha estat un referent per a la Política Europea de Veïnatge a la Mediterrània amb el Procés de Barcelona, l'any 1995, i l'establiment, l'any 2008, de la seu del Secretariat de la Unió per la Mediterrània.

La Generalitat de Catalunya reafirma, en el marc de la seva acció exterior, el compromís plenament europeista i mediterrani. El Govern prioritza les relacions amb els veïns del sud i la regió mediterrània per impulsar sinèrgies, coneixement mutu i legitimar el compromís amb les societats d'ambdues ribes de la Mediterrània.

Com a actuació derivada d'aquest compromís, el Govern impulsa l'Estratègia Mediterrània «MedCat 2030» amb un pla d'acció que afrontarà els reptes compartits i treballarà per promoure els valors, les persones, la prosperitat i una Mediterrània intercultural.

Prioritats:

- ✓ Refermar el valor central de la Mediterrània: impulsar la idea d'espai perifèric, aconseguir una dotació significativa per al veïnatge sud i emfatitzar la cooperació euroregional
- ✓ Adoptar polítiques adequades segons el context polític i social
- ✓ Assolir un model de migració solidari i que compleixi amb el dret internacional
- ✓ Aconseguir un paper clau dels governs regionals i locals, especialment en la implementació de les polítiques d'integració

3.5. Agendes globals

L'objectiu de la creació de les agendes globals és assolir el desenvolupament mundial sostenible. Les tres agendes més rellevants per a Catalunya són: **l'Agenda 2030, l'Acord de París sobre el canvi climàtic i la Nova Agenda Urbana.**

Actualment el Govern treballa des dels diversos departaments per fer efectives des de Catalunya aquestes tres agendes.

4. Com contribueix Catalunya a Europa?

A continuació es descriu la **contribució del Govern de Catalunya sobre els cinc àmbits de reflexió inclosos al Llibre Blanc de la Comissió Europea.**

4.1. Unió Econòmica i Monetària i política

- **Estratègia digital**

A Catalunya implementem de manera dinàmica i innovadora l'estratègia digital «Europa 2020» de la Comissió Europea i ampliem el concepte de *Smart City* a escala de país:

- ✓ «SmartCATALONIA» fa ús de la tecnologia i la informació digital per innovar en els serveis públics, impulsar el creixement econòmic i promoure una societat més intel·ligent, sostenible i integradora

- **Mercat únic al sector de serveis: salut**

A Catalunya facilitem l'accés a la salut, en línia amb la idea d'esborrar les fronteres europees, per als ciutadans catalans i francesos que viuen a prop de la frontera.

- ✓ L'Hospital Transfronterer de la Cerdanya és un exemple paradigmàtic i reconegut a escala europea de cooperació transfronterera, que beneficia de manera clara i directa els ciutadans de Catalunya i França

- **Mercat únic digital**

A Catalunya som pioners al mercat únic digital en diversos àmbits:

- ✓ E-Salut: el sistema PADRIS (Programa Públic d'Anàlisi de Dades per a la Recerca i la Innovació en Salut) relaciona les dades sanitàries dels pacients i les posa a disposició de la comunitat científica de forma anònima, d'acord amb el marc legal i normatiu, els principis ètics i de transparència cap a la ciutadania. El projecte beneficia tant als investigadors com al conjunt de la ciutadania, ja que permet l'elaboració de models predictius sobre els recursos que es necessitaran (metges, laboratoris, aparells) i contribueix, per tant, a la gestió i la qualitat del sistema sanitari.
- ✓ E-Justícia: E-Justícia.cat és un exemple paradigmàtic de digitalització de l'administració pública catalana. Homogeneïtza les tasques de l'administració de justícia, alhora que permet la coordinació telemàtica amb les altres administracions i professionals del dret i permet que qualsevol ciutadà pugui presentar escrits, demandes o sol·licitar informació telemàticament.
- ✓ E-Cultura: la indústria catalana del videojoc representa el 25% del teixit industrial de l'Estat espanyol. Aquest estat de bonança ha estat propiciat, en part, per l'aposta de l'ICEC pels videojocs i per la creixent oferta formativa i d'iniciatives com la incubadora Game-BCN, que fan de la ciutat comtal un centre de creació europeu i una seu idònia per acollir fires de referència per al sector.

- **Democràcia i legitimitat**

El Govern de Catalunya impulsa un canvi radical de model de participació ciutadana amb el portal participa.gencat.cat. El segle XXI requereix un model que trenqui el monopoli de l'Administració sobre les decisions finals, apoderant la ciutadania amb la diagnosi, deliberació i negociació de polítiques públiques. Entre els processos participatius oberts, destaca el relacionat amb la contribució de Catalunya al desenvolupament global, l'elaboració de l'Agenda Urbana de Catalunya o el relacionat amb la infermeria de Catalunya.

4.2. Dimensió social

- **Introducció de la renda garantida de ciutadania**

El Govern de Catalunya disposa des del 2017 d'un sistema propi de renda garantida de ciutadania per assegurar una vida digna a tots els ciutadans i promoure'n l'autonomia i participació activa en la societat, superant les condicions que els han dut a la situació de necessitat. La prestació està lligada a un pla d'inserció laboral i d'inclusió social segons la realitat de cada receptor, i és compatible amb altres prestacions i ingressos.

- **La convivència i el respecte de la nostra societat vers el plurilingüisme**

En la societat actual, en la qual el domini de diverses llengües i el seu ús comunicatiu, acadèmic i professional és imprescindible, el sistema educatiu ha de formar parlants plurilingües, capaços d'interactuar en un context lingüístic i cultural complex. D'aquí parteix el model d'ensenyament plurilingüe propi del sistema educatiu a Catalunya, l'escola catalana, amb la immersió lingüística com a pilar fonamental des del curs 1983-1984. D'aquesta manera es garanteix que tot alumne, independentment del seu origen lingüístic familiar, tingui un ple domini de les llengües oficials i de, com a mínim, una llengua estrangera, a més de reforçar la introducció d'una segona llengua estrangera.

- **Impuls de la formació professional dual**

El Govern vol prioritzar la formació professional dual per incrementar l'ocupabilitat dels joves. Aquesta formació combina l'acadèmica amb l'aprenentatge professional en una empresa. Aquests projectes compten amb el finançament del Fons Social Europeu.

- **Projecte Interdepartamental de Competència Digital Docent**

Aquest projecte defineix les competències digitals que han de tenir els mestres i professors a Catalunya i estableix el marc i el disseny dels mitjans per aconseguir-ne l'adquisició i acreditació. L'objectiu del projecte és afavorir la digitalització del sistema educatiu i augmentar les competències digitals dels alumnes.

- **Perspectiva de l'interculturalisme. Pacte nacional per a la immigració, Pla de ciutadania i de les migracions i programa Noves veus**

El Pacte nacional per a la immigració de l'any 2008 és una proposta d'inclusió, diversitat i interacció que té com a finalitat aconseguir que les persones que viuen a Catalunya tinguin un sentiment de pertinença al país, en l'horitzó de l'accés a una plena ciutadania. És per això que, en un moment en què el discurs europeu dominant se centra majoritàriament en les fronteres i els fluxos migratoris, Catalunya té una proposta per fer i compartir.

El Govern també ha aprovat el Pla de ciutadania i de les migracions, que conté una sèrie d'actuacions orientades a l'atenció de les persones migrades i a la gestió de la convivència en el marc d'una societat diversa.

L'executiu català també és pioner, juntament amb les universitats catalanes i ACNUR, amb un programa de beques per a refugiats libanesos que realitzen els estudis superiors a Catalunya.

Catalunya disposa d'un servei de primera acollida, al qual es pot accedir després d'empadronar-se, i ofereix acompanyament i formació per a l'assoliment d'uns coneixements que facilitin l'inici del projecte de vida i feina a Catalunya.

Des de Catalunya també es promouen iniciatives per donar visibilitat a la diversitat cultural en àmbits de prestigi i reconeixement social, com el programa «Noves veus», així com projectes de prevenció i combat del racisme i la xenofòbia amb la implementació de xarxes antirumors i d'espais lliures de racisme a escala local.

4.3. Finances europees

- **Aportadors nets al pressupost europeu**

Des de l'entrada d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea l'any 1986, Catalunya contribueix a finançar el pressupost comunitari en la mesura que suporta els diferents ingressos comunitaris i rep recursos procedents de la UE beneficiant-se de les diferents polítiques comunitàries.

- **Participació activa en les polítiques comunitàries**

A Catalunya s'han programat un conjunt de programes per al període 2014-2020 en relació amb els fons estructurals i d'inversió (Fons Europeu de Desenvolupament Regional - FEDER; Fons Social Europeu - FSE; Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural - FEADER; i Fons Europeu Marítim i de la Pesca - FEMP) i al Programa d'ocupació juvenil gestionat per la Generalitat de Catalunya.

- **Entitats catalanes altament implicades i competitives**

Les entitats amb seu a Catalunya són líders en la captació de fons provinents del programa Horitzó 2020, l'instrument del finançament de la recerca i la innovació a la UE.

- **Estratègia de recerca i innovació, RIS3CAT, pionera i exemplar**

L'Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya, RIS3CAT, defineix les prioritats per a les polítiques públiques d'R+D+I i les actuacions que tenen el suport del Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020, i respon a l'exigència de la Comissió Europea que els estats i les regions de la UE elaborin estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent que s'ajustin al seu potencial d'innovació.

- **Excel·lència catalana als projectes europeus**

Els investigadors i les institucions catalanes destaquen a escala internacional per l'excel·lència i la capacitat innovadora. Les dades sobre el programa Horitzó 2020 ho demostren:

- ✓ **848 M€** en fons europeus captats
- ✓ **Més de 1.540** projectes finançats
- ✓ Participació d'unes **570 entitats**
- ✓ Alta captació de fons per part de Catalunya sobre el global de l'Horitzó 2020 (**2,7%**) amb un paper destacat dels sectors d'innovació a les PIME (**4,6%**); tecnologies futures i emergents (**3,8%**); ciència amb i per a la societat (**4,2%**); Marie Skłodowska Curie Actions (**3,9%**); acció pel clima, medi ambient, eficiència dels recursos i matèries primeres (**3,6%**); salut, canvi demogràfic i benestar (**3,4%**); European Research Council (**3,2%**); nanotecnologia, materials avançats, biotecnologia i fabricació i transformació avançades (**3%**); TIC (**2,8%**).

4.4. Política Europea de Veïnatge

- **Presència en organismes multilaterals**

- ✓ Institut Europeu de la Mediterrània, en el qual es crea pensament i debat
- ✓ Unió per la Mediterrània, amb seu a Barcelona, un exemple d'institució central en l'aplicació de polítiques concretes a la regió
- ✓ ARLEM, una plataforma institucional important per al desplegament de polítiques que beneficien les relacions de Catalunya a la regió mediterrània
- ✓ Centre d'Estudis i Transports per la Mediterrània Occidental, que promou el desenvolupament de la cooperació regional per la millora del transport entre els països de la Mediterrània occidental

- ✓ Centre d'Activitat Regional pel Consum i la Producció Sostenible, que promou la cooperació amb els països mediterranis en matèria de desenvolupament i innovació, a partir de models de consum i producció més sostenibles

- **Relacions privilegiades amb els veïns**
  - ✓ Tres oficines de promoció exterior: a Casablanca, Istanbul i Tel Aviv, que treballen per l'intercanvi comercial i de presència del teixit empresarial català
  - ✓ Amb el Marroc s'ha establert un pla d'actuacions de quatre anys en l'àmbit de la cultura, comercial, migratori i de cooperació, recollit al Pla Marroc de la Generalitat, i ja s'està treballant en el pla següent, amb un model que es pretén aplicar a altres països de la regió
  - ✓ Accions de cooperació en diferents països de la regió, amb un èmfasi especial al cas de Tunísia com a país prioritari
  - ✓ Es treballa per enfortir les relacions bilaterals amb els països de la regió amb el reforç de dues delegacions mediterrànies al Magreb i a la Mediterrània oriental, així com en el marc d'una estratègia mediterrània d'abast regional

- **La Mediterrània com a punt prioritari a la cooperació al desenvolupament**
  - ✓ L'any 2017 la cooperació als països mediterranis va representar el **28%** del total de la cooperació catalana al món, i es va concentrar especialment al Líban, al Marroc, als territoris palestins i a Turquia. La presència de projectes destacats al Líban i a Turquia s'explica com a resposta a la crisi de refugiats i a l'atenció als desplaçats després d'anys de guerra a Síria.
  - ✓ Altres països com Tunísia també han estat objecte d'actuacions rellevants, especialment en el camp de la prevenció de l'extremisme violent.

- ✓ Cal destacar les actuacions per donar a conèixer l'expertesa catalana dels diferents departaments en el reforçament de les capacitats institucionals dels actors públics amb un enfocament multinivell, com ha estat el cas d'Egipte o Algèria. Les actuacions es fan en coordinació amb altres agències de cooperació internacional.

- **Presència catalana en xarxes territorials euroregionals**
  - ✓ Membre de xarxes a la Comunitat de Treball dels Pirineus. Durant el període 2014-2020, en el marc d'aquest consorci, que aplega tots els territoris transfronterers dels Pirineus, Catalunya participa en **64 projectes** en àmbits com l'impacte del canvi climàtic a les zones de muntanya, la millora del transport, la despoblació rural, la preservació del patrimoni natural i el turisme sostenible. **117 institucions** del territori hi estan implicades.
  - ✓ L'any 2018 Catalunya presideix l'Euroregió Pirineus Mediterrània, una àrea de cooperació reforçada juntament amb Occitània i les Illes Balears. En aquest període s'han mobilitzat **més de 1.000 actors de la regió** i s'han realitzat posicionaments polítics sobre l'àmbit de recerca.
  - ✓ Xarxa CIM-CRPM, en la qual Catalunya forma part del *bureau* polític. Des d'aquesta plataforma de lobby europeu, Catalunya dona suport i impulsa la col·laboració i participació de regions del sud de la Mediterrània. Permet influir directament sobre les polítiques de la UE relacionades amb la cohesió, les marítimes, les de transport, les de migració i les de canvi climàtic.
  - ✓ A escala europea, la participació de Catalunya en xarxes com l'ARE, en la qual assumeix la secretaria mediterrània, suposa un impuls en temes com l'economia blava i el model d'integració intercultural català, al mateix temps que obre possibilitats per a l'establiment de xarxes a escala europea i amb projecció mediterrània.
  - ✓ El Govern dona suport a la plataforma d'experts en canvi climàtic i ambiental a la Mediterrània (MedECC), en la qual participen més de 450

científics de diverses disciplines d'arreu de la Mediterrània que elaboren un informe de referència sobre l'impacte del canvi climàtic a la Mediterrània.

- **Catalunya en els programes mediterranis**

- ✓ Programa de cooperació Conca Mediterrània (ENI CBC MED), que impulsa projectes de col·laboració descentralitzada nord-sud a la Mediterrània. En el període 2007-2013, **fins a 36 entitats catalanes** participen en el programa de Cooperació Catalunya amb un **25% del total de projectes aprovats**. Catalunya ha rebut **10,4 M€** i **se situa com la segona regió amb més nombre de projectes** (després del Laci), sent el clúster ambiental el més present en els projectes.
- ✓ Programes regionals MED. En el període 2014-2020, s'han programat **34 projectes** amb participació catalana, xifra que suposa **el 41% dels projectes existents** i que situa Catalunya en la **tercera posició de les regions amb més nombre de projectes**. Els socis catalans estan liderant actualment **6 projectes** (un 7% del total dels projectes que s'estan duent a terme). La trentena de socis catalans treballen en aquests projectes amb entitats principalment d'Itàlia, França i Grècia. Catalunya ha rebut fins ara **uns 9,9 M€** dels 176 M€ que s'han repartit en el programa, és a dir, un **5,6% del total**.
- ✓ Projecte PANORAMED, del programa regional MED. Catalunya lidera el grup de treball sobre innovació. L'objectiu és fer visible el treball i l'activitat desenvolupats en el marc de la RIS3CAT i contribuir a desenvolupar un model mediterrani d'innovació social.
- ✓ La voluntat del Govern és desenvolupar el potencial d'economia blava del seu espai marítim a través de la iniciativa WestMED, que desenvolupa una estratègia marítima subregional per a la Mediterrània occidental.
- ✓ Catalunya ha assumit un rol clau de promoció del nou Programa PRIMA sobre recerca, que va començar a funcionar el 2018 a Barcelona.

- **Context de la realitat migratòria a Europa**

- ✓ Catalunya aposta per un model solidari que compleixi el dret internacional amb els refugiats i que prioritzi, més enllà de la primera acollida, la importància i la necessitat d'implementar polítiques efectives de cooperació amb els països d'origen, amb una atenció especial cap als col·lectius més vulnerables, com les dones migrants i els menors no acompanyats.
- ✓ Catalunya treballa perquè es reconegui el paper clau dels governs regionals i locals en l'àmbit migratori, especialment en el disseny i la implementació de les polítiques d'integració. L'objectiu és que se'n faciliti la participació, especialment en l'adopció de decisions europees i possibilitant-los l'accés als fons europeus destinats a promoure l'acollida i la integració dels nouvinguts.

4.5. Agendes globals

- **Agenda 2030**

El Govern es va comprometre al Pla de Govern aprovat el 2016 a elaborar un pla nacional pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i un sistema integrat de fites i indicadors relatius als ODS en matèria de sostenibilitat aplicats a Catalunya.

- ✓ Informe sobre l'Agenda 2030. Identifica els principals reptes a abordar per assolir amb èxit els objectius globals i comuns establerts a l'Agenda 2030. Serveix de base per al disseny del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya
- ✓ Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030
- ✓ Procés participatiu sobre l'Agenda 2030, amb l'objectiu d'assegurar que el Pla nacional incorpora totes les visions a banda de la del Govern
- ✓ Cicles de conferències i debats sobre els ODS

- ✓ Presents als fòrums de Nacions Unides en les edicions de 2017 i 2018
- ✓ Socis presents a les xarxes internacionals. Xarxa de Governos Regionals per al Desenvolupament Sostenible, Ciutats i Governos Locals Units o xarxa ORU Fogar

- **Canvi climàtic. L'Acord de París**

Conscients del repte que suposa el canvi climàtic, el Govern ha estat impulsant polítiques ambientals des de fa més d'una dècada. En aquests anys, s'ha avançat en els àmbits de la planificació pública per tal de reduir emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i afavorir la transició cap a una economia neutra en emissions, com per exemple amb el Pla d'energia i el canvi climàtic de Catalunya 2012-2020.

- ✓ Llei del canvi climàtic (Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic)
- ✓ Col·laboració internacional. L'Oficina Catalana del Canvi Climàtic participa del projecte LIFE Climark per a la mitigació dels efectes del canvi climàtic. Catalunya també participa a diversos projectes LIFE cofinançats per la Unió Europea com LIFE MEDACC, LIFE+ PLETERA, LIFE EBRO-ADMICLIM i LIFE CLINOMICS, així com d'altres centrats en l'aigua com el BEWATER o en la cooperació transfronterera com l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC) i ECTAdapt Interreg V Espanya-França-Andorra.
- ✓ Oficina Catalana del Canvi Climàtic. Participa a diverses xarxes en el marc de la lluita contra el canvi climàtic: The Climate Group, UN-Hàbitat Resiliència Urbana, Xarxa de Governos Regionals pel Desenvolupament Sostenible i l'Euroregió Pirineus-Mediterrània.
- ✓ Estratègia d'impuls a l'economia verda i circular. Aprovada el 2015. Va donar lloc a la creació d'un observatori de l'economia circular, Catalunya Circular, que pretén afrontar el repte davant la limitació dels recursos existents i la necessitat de superar el sistema econòmic lineal tradicional instaurat amb la revolució industrial.

- **Agenda Urbana**

La meitat de la població mundial viu en entorns urbans i es preveu que el 2050 aquesta xifra evolucioni fins a les dues terceres parts. Els centres urbans generen el 80% del PIB mundial i ocupen només el 2% del territori. És per mitjà de les ciutats com es pot fer front als grans reptes del món. L'Assemblea General de l'ONU va aprovar el 2016 a Quito la Nova Agenda Urbana, un document conegut com a Declaració de Quito, de 175 punts i que pretén guiar el desenvolupament urbà a escala mundial durant les properes dècades.

- ✓ Agenda Urbana de Catalunya. Permetrà afrontar els reptes que planteja el fenomen urbà per aprofitar les potencialitats de la urbanització i l'aglomeració i corregir les debilitats. L'objectiu és posar les persones al centre de les polítiques públiques i vetllar per la consolidació d'un model urbà equilibrat, sostenible i integrador.
- ✓ Assemblea Urbana de Catalunya. Òrgan inclusiu i transversal creat pel Govern per agrupar els representats de tots els nivells de l'Administració, la societat civil i el sector productiu. L'objectiu de l'Assemblea és concretar el contingut de l'Agenda Urbana de Catalunya.
- ✓ Memoràndum d'Entesa amb UN-Hàbitat. Permetrà l'acompanyament, assessorament i validació del procés d'elaboració de l'Agenda Urbana per part de l'ONU.
- ✓ Participació en fòrums i cimera internacional. El Departament de Territori i Sostenibilitat ha participat en diversos fòrums i cimera internacional per promoure l'Agenda Urbana de Catalunya: Hàbitat III (Quito, 2016), la novena sessió del World Urban Forum (Kuala Lumpur, 2018) i el Fòrum Polític d'Alt Nivell per al Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides (Nova York, 2018).

5. Un cop presentat el Pla Europa, quin és el següent pas?

La presentació del Pla Europa el 20 de novembre de 2018 és el **punt de partida** d'uns mesos intensos de treball a tot el territori català.

La segona fase, que començarà properament, consistirà en un **procés participatiu** per definir conjuntament amb la ciutadania el **posicionament de Catalunya sobre els grans temes europeus**.

El Pla Europa conclourà abans de les eleccions europees del mes de maig del 2019, i servirà de guia al Govern per definir la seva posició sobre els grans temes europeus. **Un enfocament que haurà estat elaborat conjuntament entre el Govern i la ciutadania.**

La nostra veu, l'Europa que volem!

CONTACTE DE PREMSA

Anna Molas / Marçal Sarrats

Telèfon: 93 554 51 41

Adreça electrònica: comunicacio.exteriors@gencat.cat